

Nr 142

Av herr Svanström och fru Svenson, om höjning av anslaget till förebyggande verksamhet mot tandsjukdomar.

(Lika lydande med motion nr 154 i Andra kammaren)

Under rubriken Hälsovårdsupplysning i bilaga 7 till årets statsverksproposition föreslås ett belopp om 100 000 kronor till förebyggande verksamhet mot tandsjukdomarna. För motsvarande ändamål finns i staten för innevarande budgetår ett belopp om 100 000 kronor under rubriken Medicinalstyrelsen: Omkostnader.

Trots de senaste årens ökade intresse för kariesprofylax anser sig vederbörande statsråd icke kunna föreslå ökad medelsanvisning för ifrågavarande ändamål.

I sitt år 1960 avgivna betänkande föreslog 1957 års folktandvårdssakkunniga efter en ingående analys av möjligheterna att genom förebyggande åtgärder åstadkomma ett minskat behov av både personella och materiella resurser för folktandvården ett årligt anslag till kariesprofylaktiska åtgärder om åtminstone 300 000 kronor. I förhållande till de årliga kostnaderna för samhället och enskilda för behandling av redan uppkomna tandskador torde det föreslagna beloppet få anses mycket skäligt.

Frågan om kariesprofylax genom tillförande av fluor till vattenledningsvatten har genom riksdagsbeslut hösten 1962 förts ett steg närmare sin slutliga lösning. I varje fall kommer försöken i Norrköping att kunna återupptagas. Försök med applicering av fluorpreparat genom pensling av tänderna eller genom munsköljning pågår och bör fortsätta. Dr Åslanders teorier om den s. k. benmjölsmetoden vore värda att bli föremål för ytterligare forskning.

Pågående försök och enskilda forskare skulle säkert vara betjänta av att den av 1957 års folktandvårdssakkunniga föreslagna forskningsinstitutionen med det snaraste komme till stånd.

Bland de organisationer som redan nu bedriver upplysning om tandhälsa märks särskilt Tandvärnet, till vilket en väsentlig höjning av anslaget får anses berättigad.

Medicinalstyrelsen föreslår en sammanlagd höjning av anslaget till kariesprofylax med 20 000 kronor. Därmed avses sannolikt att täcka den automatiska kostnadsstegringen för en sedan föregående år ungefär oförändrad verksamhet. En ökning av denna i enlighet med de sakkunnigas förslag måste anses såväl vetenskapligt väl underbyggd som praktiskt genomförbar.

Landstingen har som huvudmän för folktandvården visat ett påtagligt in-

tresse för kariesförebyggande åtgärder, men det torde vara en avgjord fördel för huvudmännen om verksamheten genom ökade ekonomiska resurser till den centrala myndighetens förfogande ges stadga och god samordning.

Den vanligaste och onödiggaste av våra folksjukdomar bör kunna framgångsrikt bekämpas genom förebyggande åtgärder om tillräckliga medel anvisas för ändamålet.

Med anledning av de sålunda redovisade synpunkterna hemställs, att riksdagen måtte

1) för budgetåret 1963/64 under rubriken Hälsovårdsupplýsning anvisa sammanlagt 300 000 kronor till kariesforskning och till profylaktisk verksamhet i fråga om tandkaries och andra tandsjukdomar, däri inräknat anslag till organisationer och privata forskare;

2) i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om snar prövning och förslag angående tillskapandet av en statlig forskningsinstitution enligt 1957 års folktandvårdssakkunnigas förslag.

Stockholm den 23 januari 1963

Ivan Svanström

Gärda Svenson

Nr 143

Av herr Wörnberg m. fl., om anslag till anskaffande av inventarier till allmänna samlingslokaler.

(Lika lydande med motion nr 156 i Andra kammaren)

De allmänna samlingslokalernas betingelser har under senare år ytterligare försämrats. Televisionens utbredning har gjort besöksfrekvensen mindre, och landsbygdens avfolkning har därutöver inneburit stora svårigheter för glesbygdens samlingslokaler.

Alltjämt är dock behovet av tidsenliga och trivsamma lokaler stort och klart dokumenterat. Staten stöder också tillkomsten av nya allmänna samlingslokaler liksom ombyggnaden av redan befintliga. Stödet utgår i form av lån, med en viss subventionsdel, och härtill har under de senaste åren anvisats nio miljoner kronor årligen. Vidare har under två år utgått s. k. rekonstruktionsbidrag med 300 000 kronor vardera året, och för kommande budgetår har för samma ändamål föreslagits 600 000 kronor. Dessa rekonstruktionsbidrag skall på vissa särskilda villkor utgå till lokalägare med statliga lån som har betalningssvårigheter.

Under åren 1954 till 1960 utgick därutöver ett särskilt inventariefördrag.